

Talousarviomuutos / Varhaiskasvatuspalvelut

Opetus- ja kasvatustaloustoimikunta 29.10.2024 § 89
684/02.02.02/2024

Valmistelija opetus- ja kasvatustaloustoimikunnan puolesta
johtaja Kai Kytöläakso ja talouspäälikkö Kim Salo

Talousraportin valmistelun osalta on varhaiskasvatuspalvelut ja taloushallintopalvelut vertailtut keskeisempien tulo- ja menoerien viimeisimpiä ennusteita talousarvion 2024 osalta.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän lisääntyminen ja palvelutarpeen muutos (alle kolmevuotiaiden määrän kasvu) talven ja kevään osalta on aiheuttanut toimintakulujen lisäystä. Määrärahat ylittyivät jo vuonna 2023.

Hankkeiden rahoitukset ovat vähentyneet merkittävästi vuonna 2024, minkä vuoksi hankerahoitusta ei ole voitu käyttää henkilöstömenoihin yhtä paljon kuin edellisvuonna.

Varhaiskasvatuspalveluiden talousarvion toteutuminen 1.1.-30.9.2024

Toimintamenojen määräraha vuodelle 2024 on -41 248 970 €, toteutuneet menot -31 203 108 €, ja toteutumisprosentti 75,6.

Toimintatulojen tuloarvio on 2 017 300 €, toteutuneet tulot 1 578 990 €, ja toteutumisprosentti 78,3. Varhaiskasvatuksen tuloihin on kirjattu kohtaan tuet ja avustukset yhteensä 140 529 euroa. Hankkeiden tulot- ja menot esitetään tilinpäätöksen yhteydessä omana kohteena.

Toimintakatteen talousarvio on -39 231 670 €, toteutuma on -29 624 118 €. Toimintakatteen toteutumisprosentti on 75,5.

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakulut ovat ylittymässä. Loppuvuoden osalta on epävarmuustekijöitä, jotka vaikuttavat keskeisesti varhaiskasvatuspalveluiden tilinpäätökseen.

Perustelut määrärahan ylitykselle

Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstökulut eivät tule pysymään talousarvion raamissa. Suurimmat vaikuttavat tekijät määrärahan ylitykseen ovat väliaikaisten yksiköiden perustamiset (Isokylän päiväkodin Elisabethintien ryhmä; Kakaravaaran yksikkö, Ykspihlajassa sekä Oravankadun ryhmät Koivuhaassa), palkankorotusten vaikutukset sekä sijaiskulujen ylittyminen. Henkilöstökulujen ylitys on ennusteen mukaan -930 000 euroa.

Avustuksien (Kotihoidon tuki ja kuntalisä) osalta on nähtävissä, että määrärahat riittävät ja jopa alittuvat ennusteen mukaan 521 000 euroa.

Ennusteessa on arvioitu, että kohdassa palveluiden ostot, aineet ja tarvikkeet sekä muut menot tulisi määrärahojen alitusta n. 59 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa huomioitavia taustaoletuksia varhaiskasvatuksen osalta:

- Sijaisia on tarvittu edellisvuotta enemmän sairauspoissaolojen vuoksi. Sairauslomat ovat siirtäneet henkilöstön vuosilomia, ja siirtyneiden vuosilomien pitäminen on lisännyt ja lisää sijaistarvetta. Varhaiskasvatuksessa ryhmiin on aina tarvittaessa hankittava sijainen varhaiskasvatuslain ja asetuksen määräämän henkilöstömitoituksen vuoksi. Mitoituksesta ei voida poiketa.
- Varhaiskasvatuksen lapsimäärä on kasvanut hieman kevään aikana. Kevään 2024 aikana varhaiskasvatukseen on tullut alle 3-vuotiaita lapsia. Alkuvuoden aikana alle 3-vuotiaiden määrä on pysynyt kuukausitasolla edellisen vuoden tasolla, mikä on johtanut väliaikaisten ryhmien jatkumiseen. Alle 3-vuotiaiden suhdeluku henkilöstöä kohden on neljä lasta per työntekijä, mikä on lisännyt henkilöstötarvetta.
- Varhaiskasvatuspalveluiden esihenkilöiden kokouksissa on kuukausittain seurattu talousarvion 2024 kehitystä ja tehty toimenpiteitä lain sallimissa rajoissa. Kesäajan varhaiskasvatustoiminnan keskittämällä ja määräaikaisten työsopimusten aloitusajankohtien sääntelyllä on pystytty hillitsemään määrärahan ylitystä. Lapsiryhmien suhdelukuja on seurattu tarkasti, ja ryhmiin on tarvittaessa lisätty uusia lapsia, jos se on ollut mahdollista.

Toimintatulot

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat kehittyneet talousarvion mukaisesti, mutta ne ovat pienempiä kuin vuonna 2023. Valtakunnallisella tasolla tehdyt varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun vaikuttavat muutokset ovat pienentäneet asiakasmaksukertymää. Hankkeiden kirjanpito eritellään tilinpäätöksen yhteydessä tulojen ja menojen osalta.

Toimintakulut

Toimintakulut ylittyvät arviolta noin 350 000 eurolla.

Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualueen talousarvion toteutuminen 1.1.–30.9.2024 liitteenä.

Liite A § 89 Talousarvion toteutuminen 1.1.–30.9.2024

Opetus- ja kasvatusjohtaja

Lautakunta päättää

1. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle opetus- ja kasvatustalouden vuoden 2024 talousarvion lisämäärärahaa varhaiskasvatuksen vastuualueelle 350 000 euroa henkilöstömenojen kattamiseen.
2. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Opetus- ja kasvatustalautakunta hyväksyi päätösesityksen.